

Proporce

Základní pojmy: proporce, tactus (= čítací jednotka = semibrevis), integer valor

Klasifikace proporcí:

1) Genus multiplex

Do třídy „genus multiplex“ náležejí proporce vyjádřitelné celými čísly (proportio dupla, proportio tripla atd.)

2) Genus superparticulare

Do třídy „genus superparticulare“ náležejí proporce vyjádřené zlomkem, jehož číselník je o 1 větší než jmenovatel (3/2, 4/3, 5/4 atd.). Latinsky se zvětšení o jednu vyjadřuje předponou „sesqui“ sesquialtera = 3/2, sesquitercia=4/3 atd.)

3) Genus superpartiens

Do třídy „genus superpartiens“ náležejí proporce vyjádřené zlomkem, jehož číselník vznikne ze jmenovatele rozšířením o více než jedna, nesmí však dosáhnout jeho dvojnásobku.

Příklad:

Proportio super**bi**partiente **tertias** : $\frac{3+2}{3}$ $\frac{5}{3}$

Poznámka: Číslovka v závěru názvu proporce udává jmenovatele zlomku.

4) Genus multiplex superparticulare

Do třídy „genus multiplex superparticulare“ náležejí proporce vyjádřené zlomkem, jehož číselník vznikne určitým vynásobením jmenovatele a rozšířením o jedna.

Příklad:

Proportio **tripla** **sesqui**quartas : $\frac{(4 \times 3) + 1}{4}$ $\frac{13}{4}$

5) Genus multiplex superpartiens

Do třídy „genus multiplex superpartiens“ náležejí proporce vyjádřené zlomkem, jehož číselník vznikne z jmenovatele příslušným vynásobením a rozšířením jmenovatele tak, jak je zadáno v názvu.

Příklad:

Proportio **dupla** super**tri**partiente **quartas** : $\frac{(4 \times 2) + 3}{4}$ $\frac{11}{4}$

6) Subtypy

Proportio subdupla super**tri**partiente **quartas** : $\frac{4}{11}$